

Türkçe'de "ki" nin yazımı

Türkçede üç farklı "ki" vardır: Sıfat yapan "-ki", ilgi zamiri "-ki" ve bağlaç olan "ki". Bunlardan ikisi ektir, biri ise sözcüktür.

Yayın Tarihi : 19 Şubat 2014 Çarşamba (oluşturma : 12/12/2018)

Türkçe'de "ki"nin yazılışı genellikle karıştırılır, cümle içinde geçen "ki" ayrı mı yazılacak yoksa birleşik mi yazılacak bir türlü ayırd edilemez. Yenimakale.com'da yer alan bilgilere "ki"nin yazımı ile ilgili kurallar şöyledir: Türkçede üç farklı "ki" vardır: **Sıfat yapan "-ki", ilgi zamiri "-ki" ve bağlaç olan "ki"**. Bunlardan ikisi ektir, biri ise sözcüktür. Ek olan "-ki"ler, sıfat yapan "-ki" eki ile ilgi zamiri olan "-ki" ekidir. Bunların her ikisi de kendinden önce gelen sözcüğe bitişik yazılır. Sözcük olan "ki" ise, bağlaç olan "ki"dir. Bağlaç olan "ki" kendinden önce gelen sözcükten ayrı yazılır.

SÖZCÜKTE YAPI VE ANLAMI İÇİN TIKLAYIN

SÖZCÜK TÜRLERİ - İSİMLER İÇİN TIKLAYIN

SÖZCÜK VE SÖZCÜK ÖBEĞİNDE ANLAM İÇİN TIKLAYIN

CÜMLEDE ANLAM İÇİN TIKLAYIN

YAZIM KURALLARI

a) Bağlaç Olan "ki"nin Yazımı

* **"ki" bağlacı**, anlamca birbirine yakın cümlelerin arasına girerek cümleler arasında çeşitli anlam ilgileri kurar. Bağlaç olan "ki" bir sözcüktür. Bu nedenle kendinden önce gelen sözcükten ayrı yazılır.

* Bağlaç olan **"ki"**, çoğunlukla iki cümle arasında yer alır ve cümleler arasında anlam ilgileri kurar.

İlaçlarını düzenli iç ki, çabuk iyileşesin.

Cümle

Cümle

Öyle bir havada gel ki, vazgeçmek mümkün olmasın.

Hoşuna gitmiş ki, hiç sesi çıkmıyor.

* Bağlaç olan "ki", kullanıldığı cümlelerde bazen "kuşku, endişe, şüphe, şaşma, beğenme, pekiştirme" anlamları katar.

Öyle sinirli ki burnundan soluyor.

Tam dışarı çıktım ki yağmur başladı.

Soğuk ki ne soğuk, buza kesiyor insan.

Okunacak öyle güzel kitaplar var ki...

* Bağlaç olan "ki"yi kendinden önce gelen sözcükle birlikte düşündüğümüzde, bu birleşik yapı kendinden sonra gelen sözcüğü belirtmez, kendinden sonra gelen sözcükle bir sıfat tamlaması kurmaz. Bağlaç olan "ki" ile sıfat yapan "-ki" eki birbirinden farklıdır. Sıfat yapan "-ki" eki, eklendiği sözcüğü sıfat yapar, belirtir, önündeki sözcükle tamlama kurar.

Akşamki maçta tam yedi gol attım.

Sıfat Ad

Sıfat Tamlaması

Derdini söyle ki derman bulasın.

Bu örneğe baktığımızda, altı çizili kısımlarda anlamsal bir bütünlük göremiyoruz. "ki"yi kendinden önceki sözcükle birlikte düşünüp "hangi derman?" sorusunu sorduğumuzda, yanıt alamıyoruz. Çünkü "söyle ki", kendinden sonra gelen "derman" adını belirtmiyor. Burada bir sıfat tamlaması yok. Öyleyse bu cümledeki "ki", sıfat yapma göreviyle kullanılmamış. Bu cümledeki "ki", bağlaç olan "ki"dir. İki cümle arasına girerek cümleleri koşul anlamıyla birbirine bağlamıştır.

"ki" bağlacı bazı sözcüklerle birleşip kalıplaşmıştır. Bunlar bitişik yazılır.

belki, çünkü, mademki, halbuki, sanki, oysaki...

Kalıplaşmanın olmadığı kimi "ki"ler ise ayrı yazılır.

tut ki, demek ki, öyle ki, kaldı ki, diyelim ki, ne var ki, şu var ki, yeter ki...

b) İlgili Zamiri olan "-ki"nin Yazımı

* ilgili zamiri "-ki", tıpkı sözcük biçimindeki zamirler gibi adların yerini tutar. Kendinden önce gelen sözcüğe bitişik yazılır. İlgili zamiri "-ki"ye, kısaca ek biçiminde zamir diyebiliriz. Zamir, bir sözcük türüdür. Zamirler, adların yerini tutan sözcüklerdir.

"Benim kızım okumadı, bari seninki okusun."

Senin çocuğun

Bu örnekte “-ki” ilgi zamiri “çocuk” adının yerini tutar. Cümlelerin anlamından hareketle “-ki”yi kaldırdığımızda, zihnimizde “çocuk” adının belirlediğini görürüz. Bu sebeple bu cümledeki “-ki”, hem bağlaç olan “ki”den hem de sıfat yapan “-ki” ekinden farklıdır. İlgili zamiri olan “-ki” kendinden önce gelen sözcüğe bitişik yazılır.

* İlgili zamiri olan “-ki”den sonra ek getirilebilir.

Senin gözlerin anneninkilere benziyor.

Bizim düşüncelerimiz sizinkilerden farklı.”

* İlgili zamiri “-ki” büyük sesli uyumuna uymaz.

Benim resmim bitti, onunki henüz bitmedi.

c) Sıfat Yapan “-ki” Ekinin Yazımı

* Sıfat yapan “-ki”, bir ek olduğu için kendinden önce gelen sözcüğe bitişik yazılır. Sıfat yapan “-ki” eki, eklendiği sözcüğü sıfat yapar. “-ki” ekiyle yapılan sıfat, önündeki adı belirtir, onunla tamlama kurar.

Duvardaki çatlak her geçen gün genişliyor.

Sıfat Ad

Sıfat Tamlaması

Bu cümledeki “-ki”, sıfat yapan “-ki” ekidir. Çünkü eklendiği sözcüğü sıfat yapmış ve önündeki ismi belirtmiştir. “duvardaki” sözcüğü, “çatlak” adını belirtir. “hangi çatlak?” sorusunu sorduğumuzda “duvardaki” yanıtını alırız. “duvardaki çatlak” sözü, bir sıfat tamlamasıdır. Sıfat yapan “-ki” eki kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır. Sıfat yapan “-ki” ekinin olduğu yerde, aynı zamanda bir sıfat tamlaması da vardır.

Evdeki hesap çarşıya uymaz.

Aşağıki mahallede yangın çıkmış.

Şimdiki nesil daha şanslı.

Bugünkü sınavım çok iyi geçti.

Akşamki sütlacın tadı damağımda kaldı.

Yarınki toplantı için hazırlık yapıyorum.

Bu dökümanı orjinal adreste göster
Türkçe'de "ki" nin yazımı